

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผล อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ประกอบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษเรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย มีดัชนีประสิทธิผลมากกว่า .50
3. นักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 87.4/81.16
2. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.615
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนวชิรวิทย์ มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการเรียนด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ- ไทย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน

(Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม ภาษาอังกฤษ - ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม ภาษาอังกฤษ - ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 87.4/81.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีการตกลงบทบาทหน้าที่ร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละคน คือความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) จารูวรรณ ใจอ่อน. 2550 : 52) กล่าวว่า มุ่งให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการช่วยเหลือกันตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นการปลูกฝังการทำงานร่วมกัน ทำให้มีการพัฒนาการทักษะทางสังคมและทักษะการทำงาน โดยที่ครูมีบทบาทแค่เพียงชี้แจงกรอบกิจกรรม วิธีการและกฎเกณฑ์การทำงาน สร้างบรรยากาศที่เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการยกย่องเมื่อนักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รางวัล คำชมเชยในลักษณะกลุ่ม ส่วนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม ภาษาอังกฤษ - ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้จัดทำโดยผ่านขั้นตอนอย่างมีระบบ และได้รับการตรวจสอบ แก้ไข ได้รับการปรึกษาแนะนำ เสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มีการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพก่อนจะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มจากการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ แล้วดำเนินการสร้างแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ที่ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของลดการรณ สุทธิสินธุ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทั้งทวิสเตอร์ คำคล้องจองและโคลงเพื่อฝึกการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.28/80.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 ซึ่งแสดงว่าการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตาม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของประภาวรรณ เจริญศิลป์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการใช้บัตรภาพและบัตรคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพ 71.57/73.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 70/70 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เท่ากับร้อยละ 71.57 และมีประสิทธิภาพทางการเรียนรู้หรือประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน เท่ากับร้อยละ 73.11

2. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน

(Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม ภาษาอังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากข้อมูลแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่า ดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.615 หรือร้อยละ 61.50 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้ความก้าวหน้าและมีพัฒนาการทางการเรียนหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม ภาษาอังกฤษ – ไทย สูงขึ้นมากกว่าร้อยละ 50 อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปตามหลักที่ดี ใช้หลักจิตวิทยาและลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อตอบสนองความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนสามารถศึกษาแล้ว ประเมินผลการเรียนได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ที่ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งบทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม ภาษาอังกฤษ – ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่ละเรื่องได้จัดเรียงเนื้อหาเป็นไปตามลำดับความยากง่าย มีคำสั่งง่าย ๆ และสั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอังคณา ปรีชานันท์ (2544 : 66) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสร้างบทเรียน โปรแกรมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้พจนานุกรม English – Thai สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 92.82 / 84.51 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการใช้พจนานุกรม English – Thai โดยบทเรียน โปรแกรมในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิศ ภูมิเขต (2548 : บทคัดย่อ) ได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพ

เท่ากับ 91.67 / 89.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 และพบว่าบทเรียนสำเร็จรูปทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

3. นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเต็มไปด้วยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ - ไทย ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม จึงเป็นการทบทวนความรู้อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคล์ (ถวัลย์ มาศจรัส. 2546 : 18) ซึ่งเน้น กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) และ กฎแห่งผล (Law of Effect) ซึ่งถ้าหากผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ เมื่อเขาได้เรียนรู้ ก็จะมีคามพึงพอใจ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ถ้าได้กระทำซ้ำ ทำบ่อย ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดทักษะความชำนาญการ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะที่แม่นยำ ชัดเจน และคล่องแคล่ว และ กฎแห่งผล (Law of Effect) ได้แก่รางวัลหรือความสมหวังจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนมากขึ้น เป็นกฎที่เกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียน ซึ่งได้มาจากการแรงเสริม สอดคล้องตามหลักการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและรู้ความก้าวหน้าในการเรียน ทำให้เกิดการเสริมแรงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปทีละน้อยตามลำดับขั้น จากง่ายไปหายากตามความสามารถของแต่ละคน และยังเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับ งานวิจัยของมยุรี นระราชวัง (2549 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าก่อนใช้บทเรียนสำเร็จรูป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมฤดี พิมพ์เวิน (2549 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน เพื่อฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้บทเรียนสำเร็จรูปนักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนใช้บทเรียนสำเร็จรูป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ รุ่งทิพา จักรกร (2541 : 47) ได้กล่าวไว้ว่าบทเรียนสำเร็จรูปช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนไปตามความสามารถของตน ช่วยให้ผู้เรียนใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ในการหา

ความรู้เพิ่มเติม อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบให้กับผู้เรียน ที่พบว่า บทเรียนสำเร็จรูปทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงขึ้น

4. ผลจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน มีความยากง่ายพอเหมาะ นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ง่ายขึ้นจาก บทเรียนสำเร็จรูป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมฤดี พิมพ์เวิน (2549 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพการ์ตูน เพื่อฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองเดาวิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน และการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) พบว่านักเรียนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองละเพื่อนๆ ในกลุ่ม ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการทำงานกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ ใจอ่อน (2550 : บทคัดย่อ) จากผลการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Learning Together โดยใช้การเสริมแรงที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และผลการวิจัย จากกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Learning Together โดยใช้การเสริมแรงที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสรุปว่า การวิจัยครั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม จึงเป็นการทบทวนความรู้อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) ทำให้นักเรียนได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ในการเรียน การทำงานที่ไม่มีครูมาคอยควบคุม ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะการสร้างวินัยในตนเอง ทักษะในการปกครองตนเอง ทักษะในการบริหารเวลา และทักษะในการร่วมมือกันทำงาน

1.2 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ - ไทย ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้ไปใช้ได้ทันที เนื่องจากผ่านการทดลองใช้ วิเคราะห์หาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผลมาแล้วเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปใช้สอนในชั้นเรียนหรือนักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ในการนำบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ - ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาแต่ละเรื่องอย่างละเอียด ตลอดจนศึกษาเนื้อหาของบทเรียนแต่ละกรอบให้เข้าใจอย่างดี ชี้แจงและย้าให้นักเรียนตระหนักถึงความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ เพื่อให้การใช้บทเรียนสำเร็จรูปได้ผลเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรให้มีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ในระดับชั้นเรียนอื่น ๆ และในช่วงชั้นอื่น ๆ หรือเนื้อหาอื่น ๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย

2.2 ควรมีการทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนด้วยช่วยกัน (Learning Together) ในเนื้อหาอื่นๆและในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้พจนานุกรม อังกฤษ - ไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e- Book) เพราะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e- Book) นั้นนักเรียนสามารถได้ยินเสียง มีภาพเคลื่อนไหว มีการโต้ตอบ ซึ่งอาจจะดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากขึ้นและจะได้พัฒนาการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น